

Samen werken in stationsgebied Elst

Versie mei 2020

1. Aanleiding

Het stationsgebied van Elst zal de komende jaren een ware metamorfose ondergaan.

Naast o.a. woningbouw en kantoorgebouwen zal, als het haalbaarheidsonderzoek positief is, er een zorgpoli komen. Rijnstate wil namelijk haar zorgpoli, die nu nog gevestigd is in Arnhem-zuid, verplaatsen naar dit gebied. Daarbij wil ze het zorgpakket uitbreiden, en een pakkend alternatief in de regio Overbetuwe/ Lingewaard zijn voor patiënten zijn die anders naar de CWZ poli in Nijmegen Noord zouden reizen. Ook moeten in Elst veelvoorkomende poliklinische ingrepen worden uitgevoerd en een röntgenafdeling, prikpost en apotheek komen.

Driestroom is voornemens de vestiging van de DROOM de Aam, de grootste locatie van 9 Droom locaties in de regio Arnhem Nijmegen, naar dit gebied te verhuizen. Rijnstate en Droom/ Driestroom beschouwen elkaar als mogelijk strategisch partner. Momenteel wordt een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd met de mogelijkheid dat het nieuwe Droom de Aam een plek krijgt in het eerste bouwvolume dat Rijnstate gaat realiseren (ingebruikname 4^e kwartaal 2023).

Het stationsgebied en de daarbij horende parkeergarage bieden tevens de kans om aan forensen die met de trein naar het werk gaan aanvullende diensten te verlenen. Ook hierbij zijn er kansen voor het inzetten van activerend werken¹.

Tot slot hebben een aantal ondernemers die in dit gebied werkzaam zijn, aangegeven open te staan voor samenwerking, onder andere Jumbo. Voor zover nu bekend overweegt Jumbo om in het stationsgebied een Jumbo pickup point te realiseren en een Jumbo City.

Deze notitie die thans nog een concept status heeft, zal in definitieve vorm door de betrokken Elster ondernemers, Rijnstate, en Driestroom/ Droom worden aangeboden aan het College van B&W/ gemeenteraad met als doel gelden te verwerven voor de onderstaand geformuleerde (publieke) doelstellingen. Door als te participeren in deze doelstellingen komt de daadwerkelijke realisatie binnen handbereik.

2. Doelstellingen

Door de deelnemers aan deze ontwikkeling (Rijnstate/ ondernemers/ Driestroom/ Droom) kunnen de volgende doelstellingen geformuleerd worden:

- a. Het realiseren van een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor de zorgpoli van Rijnstate en haar partners.
- b. Het realiseren van een efficiënte en veilige verkeersgeleiding van en naar het stationsgebied, waarbij tevens de sociale veiligheid van het gebied wordt verhoogd.
- c. Het benutten van kansen voor Elster ondernemers in het gebied zonder dat er grote verkeersbewegingen door het centrum nodig zijn
- d. Het aantrekken van reizigers openbaar vervoer, patiënten en werknemers van Rijnstate door een goede infrastructuur en dienstenaanbod in het stationsgebied.

Samenwerking tussen Rijnstate, Driestroom/DROOM, ondernemers en de gemeente Overbetuwe biedt volop kansen om dit gebied optimaal te ontwikkelen en tegelijkertijd mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt (in de vorm van assistent medewerkers) aan het werk te krijgen.

Het inzetten van assistent medewerkers, gefinancierd uit de regulieren budgetten van WMO en Participatiewet, biedt aan de samenwerkende partners de volgende mogelijkheden:

- a. Het vormgeven van nutsfuncties zoals verkeersgeleiding, toezicht bij het parkeren, het voorkomen van overlast en een schone openbare ruimte etc. voor patiënten, medewerkers en forensen.
- b. Het (mede) vormgeven van een aantrekkelijk en warm professioneel klimaat voor patiënten en overige bezoekers door assistent medewerkers in te zetten in ondersteunde en helpende functies binnen de poli.

- c. Het faciliteren van de ondernemers door het inzetten van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Tegelijkertijd is er ook een direct financieel voordeel voor de gemeente. De gemeente Overbetuwe kan haar bijstand bestand verkleinen door mensen met een bijstandsuitkering via een traject bij de Driestroom/DROOM uit te laten stromen naar betaald werk. Daarmee bespaart ze niet alleen de kosten voor een bijstandsuitkering (gemiddeld 16.900² euro per jaar) maar ook kosten in het kader van de WMO, jeugdzorg en schuldhulpverlening. Hierbij gaat het om de zogenaamde BUIGgelden die de gemeente vervolgens voor andere doeleinden kan inzetten.

Daarnaast kunnen budgetten in het kader van social return on investment voor dit project ingezet worden.

De samenwerkende partners hebben het volgende beeld geformuleerd voor de ontwikkeling: **“Elst, het best ontzorgde station in oost Nederland”**.

Dit beeld is als voorbeeld geoperationaliseerd in de persoon van een NS reiziger die met zijn privé auto uit Haalderen reist, en daarna met de trein naar zijn werkplek in Utrecht. Bij ontvangst in de stationsomgeving kiest hij uit de mogelijkheden voor dienstverlening, bij voorbeeld een boodschappenlijstje voor de Jumbo, was- en herstelgoed, een kleine reparatie in een van de deelnemende garages, etc. Bij terugkomst neemt de forens zijn boodschappen en mogelijk de gewassen en gerepareerde auto weer in ontvangst.

3. Het inzetten van assistent medewerkers

De ontwikkelingen en de komst van de zorgpoli van Rijnstate in het stationsgebied in Elst bieden volop de mogelijkheid tot het creëren van werkplekken voor mensen uit de Participatiewet, beschut werken en arbeidsmatige dagbesteding uit de gemeente Overbetuwe en nabijgelegen gemeenten. Driestroom/DROOM doet dat door het inzetten van zogenaamde assistent medewerkers (m/v).

Deze werkzaamheden zijn grofweg in vier blokken in te delen:

Blok 1: herhuisvesting DROOM de Aam en horecawerkzaamheden binnen de zorgpoli

Blok 2: werkposten binnen de zorgpoli

Blok 3: werkzaamheden in het kader van het aanbieden van diensten aan forensen

Blok 4: verkeersbegeleiding en sociale veiligheid in het gebied

Blok 1: herhuisvesting DROOM de Aam en horecawerkzaamheden binnen de zorgpoli

Door de verhuizing zal DROOM! de Aam uitbreiden en moderniseren in de faciliteiten. De congres en restaurant functie zal opgeschaald worden naar 250 personen. In de bakkerij zullen dagelijks 40 verse appeltaarten gebakken worden.

Daarnaast zal de samenwerking met Rijnstate ziekenhuis er voor zorgen dat DROOM! met de vergader, congres en horeca faciliteiten het personeel, maatschappen artsen en de patiënten/bezoekers van het ziekenhuis gaat faciliteren. Door de perfecte ligging in het stations gebied en de samenwerking met de Elster partners zullen ook Elstenaren gebruik maken van de laagdrempelige gastvrijheid van DROOM!, dit naast het huidige inmiddels grote klantenbestand dat DROOM! de Aam in 11 jaar heeft opgebouwd. Klanten die DROOM! bezoeken komen uit geheel Nederland, dit omdat Elst centraal gelegen is.

Door dit alles zal een uitbreiding van het team van mensen met en zonder een arbeidsbeperking niet op zich laten wachten. Dit zal uitbreiding van het personeelsbestand betekenen, ook of misschien wel juist voor mensen met een arbeidsbeperking die middels de participatiewet, activerend werk of WMO als assistent medewerker bij DROOM! de Aam aan het werk willen. Deze arbeidsparticipatie binnen DROOM! de Aam zal mensen doormiddel van het trainen van arbeidsvaardigheden en het ontwikkelen van persoonlijke en vaktechnische talenten een stap laten zetten naar de reguliere arbeidsmarkt. (participatieladder)

Voorbeelden werkzaamheden:

² Uitkering 14.000,- en uitvoeringskosten (onderzoek Berenschot) 2.900,-

Ontvangst en receptie functie congres, vergader centrum DROOM!
Bedienings werkzaamheden in restaurant/ flexwerkcentrum
Barista functie
Faciliteren van de het congres en zalencentrum
Bakkerij werkzaamheden
Keuken werkzaamheden

Uitgaande in totaal van 13 werkplekken voor assistent medewerkers

Blok 2: werkposten binnen de zorgpoli

Driestroom werkt al geruime tijd binnen zorginstellingen met zogenaamde werkposten. Zie bijlage 2). De ervaring van deze werkposten kan ingezet worden binnen de zorgpoli van Rijnstate. Hierbij gaat het om taken als:

Binnen werkzaamheden:

- schoonmaakwerkzaamheden van bedden, brancards, en dergelijk materiaal. Het is van belang dat kan worden aangesloten bij een schoonmaakbedrijf dat ook open staat voor samenwerking met Driestroom;
- wachtruimtes opruimen, tijdschriften vernieuwen, kinderspeelgoed schoonmaken;
- keukentjes op de afdelingen schoonhouden, opruimen, "swiffer werk", hoekjes gaatjes randen;
- toiletten: desinfectiemateriaal, zeep, handdoekjes aanvullen, vernieuwen, prullenbakken legen;
- eerste contact in de binnenkomsthal: (assistent medewerkers hebben herkenbare hesjes aan) de weg wijzen, naar de taxi begeleiden;
- eerste contact op de afdeling: aanwezig melden/scannen;
- interne logistiek, koeriersdiensten binnen ziekenhuis
- voorraden aanvullen;
- vervoer van patiënten/bezoekers binnen de polikliniek (met rolstoel of elektrische karretjes);
- assisteren bij kinderopvang, ballenbak;
- het doen van de was;
- strijken.

Buitenterrein werkzaamheden:

- onderhouden van perkjes en borders, schoonvegen van de parkeerplaatsen, prullenbakken legen;
- logistiek tussen Rijnstate Arnhem en Polikliniek Elst;
- diensten ten behoeve van personeel van de polikliniek: boodschappen doen, de was, strijken.
- hondenopvang, honden uitlaten van patiënten/bezoekers poli.

De ervaring leert dat 1 werkpost per gebouw voor zowel binnen-als buitenwerkzaamheden reëel is.

Uitgaande van een werkpost: 10 werkplekken.

Blok 3: Dienstverlening aan forensen: Elst: 'het best ontzorgde station van Nederland'

De verwachting is dat veel forensen hun auto in de parkeergarage zetten en van daaruit, met de trein, hun reis voortzetten. Ook zullen fietsers hun fiets in of nabij de parkeergarage zetten. Aan het eind van de middag komen deze forensen weer terug. In de tussentijd kunnen een aantal gemaksdiensten uitgevoerd worden door assistent medewerkers:

- het doen van de boodschappen (voor zover niet besteld via het pick up point van Jumbo);
- het uitlaten van de hond;

- het repareren van de fiets;
- wassen en strijken;
- het ophalen/wegbrengen van pakketjes;
- het wassen van de auto.

Uiteraard in samenwerking van ondernemers/winkeliers (Jumbo, garagebedrijven, fietsenspecialist, de Waspartner) die voor het merendeel in Elst centrum actief zijn en via een pick uppunt het diensten kunnen aanbieden.

De opzet is vergelijkbaar met de werkposten.

Uitgaande van een werkpost/ pick uppunt: 17 werkplekken.

Blok 4: verkeersbegeleiding en sociale veiligheid in het gebied

Naar verwachting zullen er in het gebied veel verkeersbewegingen plaats gaan vinden. Te denken valt aan reizigers die met de trein gaan of komen, patiënten die de zorgpoli bezoeken, mensen die in het gebied werken of boodschappen doen.

Daarnaast zal er de nodige parkeerdruk zijn met name op momenten dat de polikliniek geopend is. Het risico bestaat dat er geparkeerd gaat worden waar het niet de bedoeling is. Te denken valt aan parkeren in de wijk en parkeren door forensen op het parkeerterrein van Rijnstate.

Werkzaamheden die door assistent medewerkers uitgevoerd kunnen worden:

- automobilisten die willen parkeren te woord staan en naar de juiste parkeerplaats dirigeren;
- mensen die slecht ter been zijn met een shuttle service van en naar de polikliniek of het station brengen;
- de weg wijzen;
- toezicht houden.

Uitgaande van een werkpost: 13 werkplekken.

Overzicht capaciteit werkplekken:

Herhuisvesting DROOM/Horecawerkzaamheden	13
Werkposten binnen zorgpoli	10
Dienstverlening aan forensen	17
Verkeersbegeleiding en sociale veiligheid	13
Totaal	53

Lokale ondernemers, waaronder de Jumbo, maar ook Rijnstate hebben aangegeven partner te willen zijn in dit project. Dat betekent dat er een doorstroom doelstelling gezamenlijk zal worden geformuleerd.

Bijlage 1 Wet-en regelgeving

Participatiewet en banenafpraak:

Sinds 1 januari 2015 geldt de Participatiewet. Deze wet vervangt de Wet werk en bijstand (WWB), de Wet sociale werkvoorziening (WSW) en een deel van de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wajong). Met de Participatiewet wil het kabinet meer arbeidsbeperkten aan het werk krijgen. Bij voorkeur bij een gewone werkgever. Het kabinet en werkgevers hebben daarom afgesproken om extra banen te creëren. Dit wordt geregeld in de Wet banenafpraak en quotum arbeidsmarkten.

In het Sociaal Akkoord zijn werkgevers, werknemers en het kabinet overeengekomen dat in de jaren tot 2026 in totaal 125.000 extra banen beschikbaar komen bij reguliere werkgevers voor mensen die niet in staat zijn het minimumloon te verdienen. De groep waar het hier om gaat is opgenomen in het doelgroepenregister.³

Eind 2018 vallen er 218.259 mensen binnen de doelgroep van de banenafpraak. Het ziet er nu naar uit dat de banenafpraak in 2026 wordt gehaald, echter komen er meer mensen voor in aanmerking dat dat er extra banen zijn bijgekomen.

Het CPB heeft onderzoek gedaan naar de gevolgen van de invoering van deze wet voor de mensen die in oude regiem onder de Wsw zouden vallen. De conclusie is dat de mensen die hun Wsw-indicatie hebben verloren nu een geringere kans op werk hebben dan in de oude situatie. Een groot deel van deze groep maakt gebruik van de bijstand.

Beschut werken en arbeidsmatige dagbesteding

Beschut werken is voor mensen die lichamelijk, verstandelijk, psychisch beperkt zijn en alleen kunnen werken in een 'beschutte' omgeving onder aangepaste omstandigheden.

De gemeente is verantwoordelijk voor de realisatie van beschutte werkplekken.

Arbeidsmatige dagbesteding kunnen gemeenten inzetten vanuit de WMO 2015. De doelstelling is de zelfredzaamheid en de participatie van mensen met een beperking of met chronische, psychische of psychosociale problemen te ondersteunen. Er is geen dienstbetrekking; de mensen ontvangen geen loon.

³ Doelgroep: mensen die onder Participatiewet vallen en niet zelfstandig wml kunnen verdienen; voormalige leerlingen Vso en Pro; mensen met Wsw-indicatie; mensen met Wiw-/Id-baan.

Bijlage 2: Samenwerkingsvoorbeelden

DROOM! Vermaat

DROOM! Vermaat is een samenwerking tussen Radboud UMC, Vermaat en de nieuwe werknemers. DROOM! Vermaat biedt de kans voor participanten om op een werkplek in de maatschappij bezig te zijn samen met de medewerkers van Vermaat. Zo ontstaat de gelegenheid om van elkaar te leren en komen mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt dichterbij de participatiesamenleving.

DROOM! Vermaat is te vinden in alle eetgelegenheden in het Radboud UMC. De meeste participanten werken in het grote restaurant aan de hoofdingang. Hier kun je een ontbijt, lunch of maaltijd nuttigen die bereid wordt door participatiemedewerkers en medewerkers van Vermaat.

Indeling

Bij binnenkomst in het grote restaurant loopt de bezoeker direct in een grote open ruimte waar meerdere tafels, stoelen en banken staan om te kunnen eten. Achter de eetruimte ligt de keuken. In de keuken kan de bezoeker zien hoe alles wordt bereid door de participatiemedewerkers. Heb je een vraag over een product of wil je graag een ander broodje, dan helpen cliënten van Driestroom je graag. Door middel van zelfbediening kunnen bezoekers broodjes, frisdrank en/of warm eten pakken en afrekenen aan de kassa's. Voor koffie en thee kan de bezoeker terecht bij een aparte koffiebar.

Begeleiding en activiteiten

De begeleiding bestaat uit een speciale participatiecoach die samen afstemt met de medewerkers. Cliënten van Driestroom werken zo zelfstandig mogelijk mee in het werkveld. Ze smeren broodjes, maken smoothies en werken samen met de medewerkers van Vermaat om bezoekers en gasten zo goed mogelijk van dienst te zijn.

Ketenpartners

De samenwerkingspartners zijn Radboud UMC en de Vermaatgroep. Een belangrijk aspect in het samenwerkingsverband is om te laten zien dat de medewerkers van Vermaat het écht samen doen met de participatiemedewerkers van Driestroom en zo laten ze zien dat er meer mogelijk is dan men denkt.

Werkposten in verzorgings- en verpleeghuizen

Werkpost Veste Brakkenstein biedt dagbesteding aan ongeveer acht cliënten per dag. De cliënten van de werkpost ondersteunen medewerkers van Kalorama in het zorgen voor en verzorgen van ouderen in het verpleeghuis. De cliënten worden begeleid door medewerkers van Driestroom. Collegialiteit staat centraal.

De werkpost wordt gezien als leerwerkbedrijf. De cliënten lopen stage of werken op de werkpost om nieuwe dingen te leren. Leren zij niet meer bij en zijn ze klaar voor de volgende stap, dan worden ze aangemoedigd op zoek te gaan naar een nieuwe uitdaging.

De cliënten werken onder verantwoordelijkheid van Kalorama, maar met vragen en problemen kunnen zij terecht bij de begeleiding van Driestroom. De begeleiding van Driestroom helpt de cliënten afspraken na te komen en helpt om belangrijke gesprekken voor te bereiden.

Werkzaamheden die de cliënten uitvoeren zijn onder andere de afwas doen, vuile was ophalen, schone was wegbrengen en volle afvalcontainers wisselen voor lege. Daarnaast brengen de cliënten bewoners van het verpleeghuis naar de kapper of naar het restaurant.

Ketenpartners

Driestroom en Kalorama zorgen er samen voor dat de cliënten mee kunnen draaien in het verpleeghuis.

Werkpost Kalorama van Driestroom werkt samen met zorginstelling en verpleeghuis Kalorama in Beek. Met de hulp van een persoonlijk begeleider (PB'er) ondersteunen onze cliënten de medewerkers van Kalorama. Zowel het personeel als de ouderen die in Kalorama verblijven, zijn blij met onze cliënten. De verpleegkundigen kunnen zich namelijk volledig richten op de zorg. Eenvoudige

handelingen als bijvoorbeeld rolstoelritjes met de oudere van het bed naar de fysiotherapeut kunnen zij met een gerust hart overlaten aan onze cliënten. Resultaat van deze samenwerking: meer tijd voor zorg, meer aandacht voor de ouderen en zeer gewaardeerde en dus trotse Driestroom cliënten!

Werkpost DrieGasthuizen

Op deze locatie werken enkele mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, samen met een begeleider van Driestroom, om het logistieke gedeelte van de was te verzorgen voor alle bewoners van DrieGasthuizen. Medewerkers halen de vuile was op bij bewoners, brengen deze schoon terug en vervolgens wordt de schone was opgeruimd. Daarnaast zijn er ook andere werkzaamheden zoals koffierondes, werken op de huiskamer, horeca (winkel en keuken), of er worden diverse activiteiten gedaan met bewoners. Medewerkers verrichten daarnaast werkzaamheden in de tuin, samen met WACO, tuinonderhoud, en sluiten aan bij de facilitaire dienstverlening van Nederrijn.

Cliënten van Driestroom worden begeleid bij alle activiteiten. De werkzaamheden worden ondersteund waar nodig en er wordt voor structuur gezorgd. De samenwerking tussen personeel en de cliënten van Driestroom gaat erg goed.